

Draadloos stadsnetwerk

Hans Kuné a.j.kune@rug.nl

Enorme stimulans voor Groningen

Sinds begin oktober heeft de stad Groningen een draadloos netwerk. Tijdens een demonstratiemarkt in het Groninger stadhuis werd het officiële startschot gegeven voor een proef van drie maanden door Burgemeester Jacques Wallage, Simon Kuipers (voorzitter College van Bestuur Rijksuniversiteit Groningen) en Henk Pijlman (voorzitter College van Bestuur Hanzehogeschool Groningen).

Toegegeven: nog niet de hele stad kan al draadloos aansluiten op het netwerk. Het gaat voorlopig nog slechts om de taartpunt tussen de Poelestraat, de Diepenring, de Kreupelstraat en de Grote Markt, met de Vismarkt als uitstulping aan de punt.

Maar het begin is er. Binnen deze punt kan iedereen die voorzien is van een apparaatje met een *wifi interface* het Groninger netwerk op. Studenten en medewerkers van de RUG kunnen op deze manier het netwerk van de universiteit op, als ze hun universitaire username en password intikken. Maar ook studenten van de Hanzehogeschool kunnen er gebruik van maken en allerlei gemeentelijke diensten (zoals politie en brandweer) maken er gebruik van of zullen er gebruik van gaan maken.

Akkoord

Groningen loopt hiermee voorop in Nederland. In Utrecht en

Leiden bestaan ook draadloze stadsnetwerken, maar die zijn officieel. Ze bestaan bij de gratie van particuliere enthousiastelingen, die hun ADSL-aansluiting van een wifi-antenne voorzien, zodat mensen die langs hun huis lopen, gebruik kunnen maken van hun verbinding. Groningen is de eerste stad die een draadloos netwerk voor iedereen heeft gerealiseerd, dat professionele dienstverlening garandeert.

Eenvoudig is het niet geweest om dit tot stand te brengen. En, zoals het doorgaans het geval is met ICT: de complexiteit heeft minder met techniek te maken als met organisatorische, sociale en politieke verwickelingen. De drijvende kracht achter het draadloos netwerk is het 'Akkoord van Groningen': een samenwerkingsverband tussen de gemeente, de Hanzehogeschool en de Rijksuniversiteit.

Hier werd besloten dat alle drie de partners geld voor de aanleg

van het netwerk beschikbaar zouden stellen, maar toen begon de zoektocht naar de goede organisatorische vorm pas. Een goed organisatiemodel is cruciaal, dat hadden de ontwikkelingen eerder in Appingedam wel aan het licht gebracht. De gemeente Appingedam had een stadsnetwerk gerealiseerd en werd toen teruggefloten door de Europese Unie, die in de aanleg en exploitatie van het netwerk concurrentievervalsing ontwaarde.

Projectleider Robert Janz: 'Dat zal hier niet gebeuren. Het netwerk wordt aangelegd en geëxploiteerd door commerciële bedrijven. De partners in het Akkoord garanderen een bepaalde afzet gedurende een bepaalde periode en bieden diensten over het net aan. Dat is een formule die de concurrentievoorwaarden volledig intact laat.'

Maar die formule was er niet vanaf dag één. Daar is wel een jaar

➤ lang stevig over nagedacht en gedebatteerd.

Romantisch plaatje

Maar hoe dan ook: het netwerk is er, althans de eerste taartpunt ervan. Binnen die taartpunt worden nu verschillende pilots uitgevoerd. Op basis van de ervaring die zo opgedaan wordt, zal het netwerk vervolgens uitgebreid worden. Het is de bedoeling dat in de loop van het eerste kwartaal van 2008 de hele stad toegang heeft. Hoe zullen de Stadgers van het net gebruik maken?

Robert Janz: 'Die romantische plaatjes van studenten die met hun laptop in het park zitten te

studerend, daar heb ik nooit zo in geloofd. Daar regent het te vaak voor in Nederland, ben ik bang. Ik denk eerder dat het netwerk met behulp van heel andere apparatjes benaderd gaat worden. De politiemensen zullen met Personal Digital Assistants (PDA's) uitgerust worden, die van het netwerk gebruik maken, de gemeente zal er camera's op aansluiten en Stadgers zullen merken dat ze via hun PDA's ook allerlei diensten aangeboden krijgen.

Ook niet-Stadgers trouwens. Toeristen zullen informatie over de stad krijgen via hun PDA, bijvoorbeeld. Welke vorm dat allemaal gaat aannemen, is moeilijk te voorspellen. Er zijn enkele zeer voor de hand liggende diensten, natuurlijk: toeristen kunnen informatie krijgen over tentoonstellingen binnen het Museum als ze daarlangs lopen, bijvoor-

beeld. Of ze kunnen zien wat er in het Forum, als dat er eenmaal is, te doen is. Of ze weten of en waar er markt is, welke parkeergarages nog ruimte hebben en dat soort dingen meer. Middenstanders kunnen hun aanbiedingen presenteren.

City of Talent

Maar er zullen ook meer experimentele ontwikkelingen gestart worden. Zo is er een groep bezig met de ontwikkeling van een digitale pen. Dat is een apparaat waarmee je op kunt schrijven wat je wilt en het onthoudt wat je geschreven hebt. Mensen die formulieren invullen kunnen op die manier de informatie tegelijk naar het kantoor doorsturen. Ik moet zeggen dat ik verwacht dat er van het net een enorme stimulans voor dit soort ontwikkelingen uit zal gaan. IT-bedrijven zullen hier hun ideeën kunnen uittesten. De positie van Groningen als City of Talent en als ICT-stad zal met dit netwerk zeker versterkt worden.'

En studenten van de RUG, wat kunnen die nu? Gratis internetten?

Robert Janz: 'Internetten zal op het net niet voor iedereen gratis worden. Internet zal een dienst zijn die door een provider op het net aangeboden wordt. Maar het is wel zo, dat gedurende de pilot studenten en RUG-medewerkers op het RUG-netwerk kunnen inloggen en langs die weg kunnen internetten.'

En zullen studenten dat op hun zolderkamer kunnen doen?

Robert Janz: 'Het netwerk zal in de publieke ruimte werken. Het zal dus niet in alle zolderkamertjes te ontvangen zijn. Wifi komt niet door muren heen. Maar wat wel kan: studenten kunnen kastjes kopen, die ongeveer 120 euro kosten momenteel, waarmee ze het net binnenshuis halen. Ik denk dat ze dat veel zullen doen.'

Herrie

Het is een goede oplossing voor kamers in de stad die om wat voor reden dan ook niet bebouwd zijn. Die problematiek is door dit net in principe opgelost. Maar het is niet zo dat de RUG die kastjes voor die studentenhuizen zal gaan verschaffen. Dat zullen de bewoners zelf moeten regelen.'

Over de pilot is veel geschreven in de lokale pers en ook de lokale en regionale TV heeft er melding van gemaakt. Waarom is het geen landelijk nieuws geweest?

Robert Janz: 'Dat kun je helaas niet afdwingen. Ik moet zeggen dat wij daar ook wel verbaasd over zijn. Het was overigens wel zo dat NOVA er in eerste instantie een uitzending aan wilde wijden. Maar dat hebben ze helaas afgeblazen.'

Wat nou, hoe kan dat nou?

Robert Janz: 'Tja. Goeie vraag. Weet je, ik denk dat het komt omdat Groningen het te goed heeft gedaan. NOVA had verwacht dat er herrie over het netwerk zou zijn, maar die was er niet. Er was geen ruzie tussen de partners, geen politiek conflict, geen verontrust burgercomité, niets van dat alles. Het was in zekere zin typisch Gronings. Het is een netwerk met een degelijk draagvlak. En dan is er voor de landelijke TV niets meer aan. Jammer, vind ik, maar het is niet anders'

Volgende keer ruzie maken, dan maar?

Robert Janz: 'Ik zal aan de afdeling PR vragen hoe we dat het beste kunnen organiseren.'

Link

www.draadloosgroningen.nl